

Ograničenja i granice komparativne metode

Osnovni problemi komparacije:

- Previše varijabli, a premalo zemalja
- Problem uspostavljanja ekvivalencije
- Seleksijska pristrasnost
- Lažna povezanost
- Ekološke i individualističke zablude
- Vrijednosna pristrasnost

Previše varijabli a premalo zemalja

- Previše zaključaka, a premalo opažanja
- Primjer iz matematike:
  - $Y=X+10$
  - $2X=y+35$
- Primjer iz politikologije:
- Javni rashodi – šta ih uzrokuje?
  - 1 zavisna varijabla – rashodi i 2 nezavisne – bogatstvo zemlje i ideologija partija vlasti u toj zemlji
- Bogate zemlje + lijevi centar vlada
- Broj varijabli mora biti manji od broja opažaja!

Primjer

	Bogatstvo zemlje	
Ideološka orientacija vlasti	Zemlja A Siromašna sa Ljevičarskom vladom	Zemlja B Bogata sa Ljevičarskom vladom
	Zemlja C Siromašna sa Desničarskom vladom	Zemlja D Bogata sa Desničarskom vladom

Kako riješiti problem?

- Povećanje broja opažaja
- Dizajn najsličnijih sistema
- Smanjenje broja varijabli fokusiranjem na ključne eksplanacione faktore

Uspostavljanje ekvivalencije

- Da li je isto kada britanski član parlamenta glasa protiv svoje partije kao i kad to čini američki?
- Da li je isto kada to čini britanski kao što je to kada čini crnogorski?
- Je li kastinsko društvo isto što i klasno društvo?
  - Univerzalističko stajalište
  - Relativističko stajalište
  - Stajalište u sredini

Kako riješiti problem?

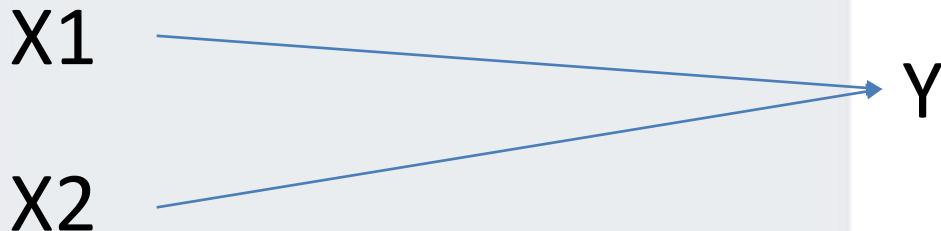
- Povećanje nivoa apstrakcije (osoblje, javna uprava)
- Koncentrisanje na mali broj zemalja
- Saradnja sa drugim ekspertima (međunarodni izvještaji i sl.)
- Funkcionalna ekvivalencija pojmove

Selekcijska pristrasnost

- Prvi oblik - Slučajni ili namjerni izbor zemalja
- Logika eksperimenta
- Problem pogađa komparaciju sa malim brojem zemalja
- Primjer istraživanje Tede Skocpol: socijalna revolucija se dešava u zemljama koje imaju sljedeće strukturne faktore: spoljnja prijetnja, reforma režima, suprotstavljanje dominantne
- Rusija, Kina, Francuska Vs. Japan, Pruska, Britanija

Primjer 2 – pojava birokratsko-autoritarne države

- Šta objašnjava pojavu birokratsko-autoritarne države? Slučaj Argentina
- X1: stagnacija ekonomije
- X2: nesposobnost da se pređe u višu fazu industrijalizacije

Komparacija

	Argentina				
X1	Ekonomска stagnacija	Da			
X2	Neuspjeh prelaza u tešku fazu industrijalizacije	Da			
Y1	Vojni urad i uvođenje birokratsko-autoritarne države	Da			

Komparacija

		Argentina	Brazil		
X1	Ekonomска stagnacija	Da	Da		
X2	Neuspjeh prelaza u tešku fazu industrijalizacije	Da	Ne		
Y1	Vojni urad i uvođenje birokratsko-autoritarne države	Da	Da		

Komparacija

		Argentina	Brazil	Venezuela	
X1	Ekonomска stagnacija	Da	Da	Da	
X2	Neuspjeh prelaza u tešku fazu industrijalizacije	Da	Ne	Da	
Y1	Vojni urad i uvođenje birokratsko-autoritarne države	Da	Da	Ne	

Komparacija

		Argentina	Brazil	Venezuela	Kolumbija
X1	Ekonomска stagnacija	Da	Da	Da	Da
X2	Neuspjeh prelaza u tešku fazu industrijalizacije	Da	Ne	Da	Da
Y1	Vojni urad i uvođenje birokratsko-autoritarne države	Da	Da	Ne	Ne

Kako riješiti problem?

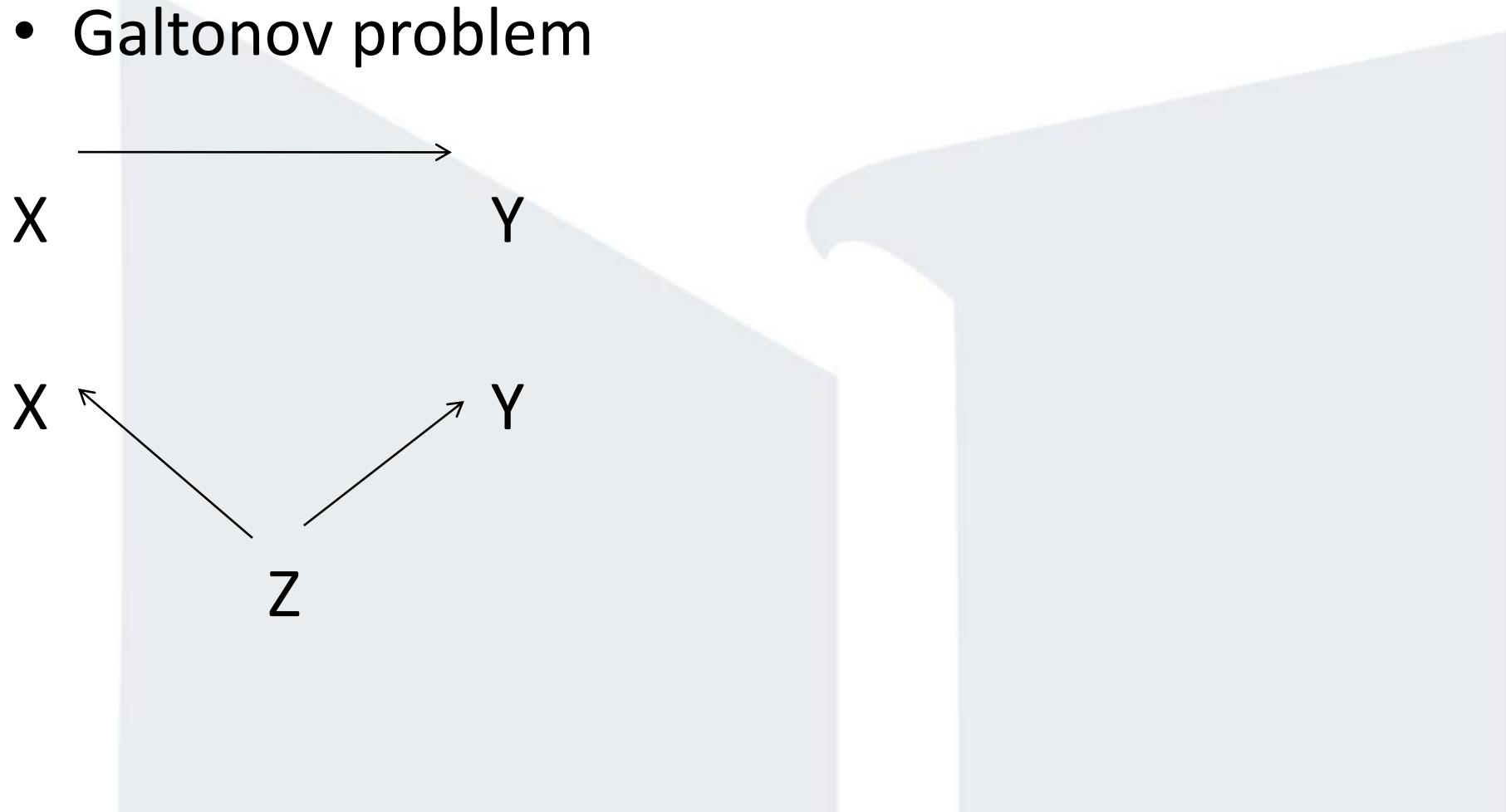
- Izbor zavisne varijable koja varira
- Izbor mora biti rezultat dobrog poznavanja slučajeva zemalja koje su uključene
- Dobra teorija
- Uključenje nevjerojatnih slučajeva

Selekcijska pristrasnost

- Drugi oblik – izbor zemalja na osnovu istorijskih činjenica na način da se biraju zemlje koje se “uklapaju” u početnu teoriju
- Treći oblik – pristrasnost koja proističe iz izbora zemalja u istom vremenskom razdoblju

Lažna povezanost

- Pristrasno izostavljanje neke varijable
- Galtonov problem

Ekološke i individualističke zablude

- Izvode se zaključci na jednom nivou na osnovu podataka sa drugog nivoa
- Ekološka zabluda – rezultati dobijeni analizom agregiranih podataka se upotrebljavaju za objašnjavanje ponašanja pojedinaca
- Individualistička zabluda – obrnuto

Primjer

- Zaključak: Žene podržavaju pravo na abortus
  - „Dokaz“: viši procenat žena u izbornim jedinicama gdje je viši procenat glasova na referendumu o abortusu
  - Ekološka zabluda
- Najčešći uzrok – nedostatak podataka

Vrijednosna pristrasnost

- Etnocentrizam
- Rješenje - javnost

Metoda	Jake strane	Slabe strane
Kompariranje velikog broja zemalja University of Montenegro	Statistička kontrola Ograničena selekcijska pristrasnost Čvrsti zaključci Prikladno za teorije Utvrđivanje odstupajućih zemalja	Neadekvatne mjere Dostupnost podataka Prevelika apstraktnost Vremenska zahtijevnost Matematičko i informatičko obrazovanje
Kompariranje malog broja zemalja	Kontrola putem izbora dizajna Prikladno za teorije Intenzivno i više orientisano na varijable Izbjegavanje "rastezanja pojmova" Gust opis Područne studije Konfiguracijska analiza Makroistorija	Nesigurniji zaključci Selekcijska pristrasnost Poznavanje jezika Terensko istraživanje
Studija slučaja	Intenzivna, idiografska analiza	Nesigurnost zaključka Selekcijska pristrasnost Poznavanje jezika Terensko istraživanje